

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrť leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Zaradi velikonočnih praznikov izide prihodnja številka „Domovine“ v petek dne 20. aprila t. l.

Velika noč.

Velika noč! Kdo se ne veseli tega časa spominjajočega človeštvo na oni pomenljivi trenotek, ko je naš Odrešenik zmagonosno strli težke okove, pod katerimi je dotle ječal ves človeški rod in vstal od mrtvih v veliko presenečenje in nepopisen strah njegovih sovražnikov ter v še večje veselje do tedaj zatiranih in teptanih. Aleluja, donelo je zmagačcu teme od vseh strani, kamor je segel glas njegove vere in kjer se je zvedelo o njegovem vstajenju. Aleluja, kliče vsako leto na milijone grl, spominjajočih trpeče človeštvo na Kristovo odrešenje.

Krist je sicer predrl tedanje predsodke o različni vrednosti posameznih ljudij kakor celih narodov. Toda njegov blagi nauk o enakosti, bratski ljubezni in pravičnosti pozabil se je le prekmalu, pozabil se je celo od tistih, ki se štejejo za njegove otroke in ki sledijo navidezno njegovim naukom.

Vsi poskusi prenesti iste v dejansko življenje, so se izjalovili. Kot bi nikdar ne slišali o Kristovih naukih, smatrajo se posamezniki in poedini narodi za nekaj boljšega, več vrednega in zvišanega, ljubezen do bližnjega nosijo pač le na jeziku, v resnici pa so najljutejši sovražniki; njih pojem o pravičnosti strinja se popolnoma s poganskim naziranjem, ko je vladal močnejši rod slabotnim ne meneč se za to krivico.

Aleluja! glasi se te dni širom sveta, a s kako različnimi občutki na strani zatiralcev in na oni zatirancev. Aleluja peva i naš slovenski narod, dasi mu pri spominu na pomen že imeno

vanega Izveličarjevega nauka ne doni ta slavo vpev tako iz srca, kakor pri njegovih sosedih, ki ga mnogo močnejši tlačijo, preganjajo in v vedno nove okove vklepajo.

Preveč bi bilo odpreti celo knjigo slovenske zgodovine in vnovič naštevati neštene krivice in obupne boje, katere je prenašal in bojeval slovenski narod v vseh pretečenih stoletjih noter do današnjega dne.

Ozirajoč se tako v našo in minolost naših sovražnikov, morali bi nad svojo usodo zdvojiti, in nehoti si misliti, da nam je že davno izkopen grob, v katerega nas zagrebejo naši dušmanini. Kje je tista enakost, katero so nam obetali pred petdesetimi leti, kje je pobratimstvo vseh narodov in kje je pravica? Zaman jo iščemo, zaman povprašujemo po njej, v „pravni državi“ avstrijski, katero imenujemo svojo domovino, ne poznajo teh pojmov in tudi nočejo ničesar o njih slišati.

Kadar se obrnemo na Dunaj proseč pomoči, odpravljajo nas s praznimi obljubami domov, doma pa smo razočarani, vidč, kako močito da je izpolnila naša vlada dano nam besedo. Da, tu v ožji domovini gode se Slovincem še večje krivice. Nas in naših pravic nočejo poznati ne v Gradcu, ne v Celovcu, Poreču, v Trstu in ne v Gorici. Povsod se nam posmehujejo in nas očitno stiskajo. Kaj čuda, če izkazuje potemtakem slovenska bilanca od leta do leta primeroma večji primanjkljaj. Kako moremo misliti na našo bodočnost, na naše narodno vstajenje, ko vedno nazadujemo in polagoma lezemo v odprti grob.

Prej nego aleluja, mogli bi klicati svetu tužni morituri. Toda še ni ugasnila zadnja iskrica našega upanja v boljšo bodočnost. Opiraje se na Kristovo vstajenje pričakuje i slovenski narod svoje rešitve, svojega narodnega preporoda. Stoleťja so nas sicer skrčila in upognila, a uničiti nas niso mogla. In baš to je, kar nas navdaja z

novimi nadami, kar nas podžiga k nevstrašenemu in neumornemu delovanju za dosego naših smotrov. Tudi slovenskemu narodu napoči ura, ko se zdrobe morilni in sramotni okovi, v katerih ječi danes. Krivica se mora pravici umakniti, na mesto zaslepljenega sovraštva stopi ljubezen. Tudi Slovincu se izpolnijo upravičene nade, da postane deležen dobrot, tistih Kristovih naukov, katere uživajo na naše stroške in po krivici drugi.

Dasi je sedaj naš aleluja še žalosten odmev stoletnega robstva, vendar smemo in moramo pričakovati, da ga pojemo v bližnji bodočnosti zares veselo. V ta namen pa moramo napeti vse svoje moči in posvetiti celo svoje delovanje le v dosego našega smotra, pri katerem bomo stoprav od srca popevali: Krist je od mrtvih vstal, in z njim je vstal tudi slovenski narod.

Avstrija in Slovenci.

„Vesele velikonočne praznike in na srečno svidenje!“

S temi besedami se je poslovil 17. sušca predsednik od poslanske zbornice, ko je zaključil zadnje zasedanje pred odgoditvijo parlamenta.

Na prvi mah bi človek mislil, da so se narodni zastopniki razveselili svojih „zaslužnih počitnic“. Toda bilo je ravno nasprotno.

Že od trenutka, ko so zvedeli, da jih namerava vlada, doseglji zakonitim potom takozvane „državne potrebe“, poslati zopet domov, prosvetovali so zoper njeno namero in opozarjali z nešteti umestnimi in neumestnimi interpelacijami in predlogi na ogromno kopico nujnega dela. Zasledujočemu minulo zasedanje od začetka do konca, je bilo lahko opazovati, kako počasi in leno je nastopala s kraja večina onih poslancev, ki so kazali pred svetom poslednje dni neverjetno, prej nečuvstvo, delavnost

LISTEK.

Vstajenja dan.

(Spisala Ottilija F.)

Solnčni žarek se je uprl v okno, preskočil lesene lopatice in prikukal v sobo. Pobožal je rmenne narcize, stoječe v vazi na polici ob oknu, zazrl duhteče vijolice na mizi in kakor sladek sen švignil po njih nežnih, modrih ovetih. Veselja so zatrepale vijolice, — saj so že dolgo hrepenele po zlatem solnčecu, — zaduhtele so omamljivo, in njih mehki vonj se je razširil po sobi.

A nemirnež ni obstal dolgo pri njih: preskočil je od cvetlic na mizo, od mize na tintnik in od tintnika pa na knjigo, katero sem baš čitala z velikim zanimanjem. O, ti porednež!

Pa kaj bi bila nevoljna nad njim, saj vem, da me je hotel spomniti že skoraj pozabljenih besed: „Pomlad je tu, čas novih sanj in nad!“

Samo en žarek? — Ne! s tem še nisem zadovoljna. In odprla sem na široko okno, odgrnila preproge, in solnčni prameni so se vsuli po sobi in potopili vse predmete v svojo svetlobo liki morja.

A nisem se dolgo veselila blestečih žarkov: solnčna krogla se je pomikala vedno nižje in ni bilo dolgo, da je zatnila za goro.

O, kako je sedaj pusto in prazno! A jutri ob tem času zopet obiše mojo sobico, pozno sicer, a takrat jo objemlje z nepremagljivo svetlobo, kakor bi jo hotelo potolažiti, da je ni obiskalo cel dan, do sedaj. — — —

Solnčece zlato! Vsakega posebej pobožaj, tu pogladiš veselo, tam resno lice; temu poblažiš gube na čelu, onemu privabiš smehlaj na ustnice! Solnčece ljubo!

Ste li kedaj mislili na onega, ki le redko občuduje svetlobo solnčnih žarkov, ki ga skoraj motijo, — saj je v življenju užival več teme nego luči, ki je bil rojen za temo? — — —

Kaj ne, to se vam pač čudno zdi!

Naj vam orišem življenje ednega izmed teh trpinov!

Njega oče, ded in praded, vsi so bili prav taki trpini — rudarji. In najmlajšemu potomcu, — imenoval se je Srečko, — so odločile rojenice že ob rojstvu isto usodo.

A on je v mladosti sanjal o drugačem življenju, bil je vedno najprirednejši učenec in na skrivnem je gojil nade, da ne bo trpel kakor

njega predniki, da bo „gospod“ in kot tak pomagati svojem. A to je bila le iluzija, ki se mu je od daleč prijazno nasmihala, se vedno bolj izgubljala in naposled izginila v gosti megli.

Završivši šolo, ga niso vprašali svojci po njega željah, saj bi jih tudi ne mogli izpolniti. Naravno se jim je zdelo, da bo Srečko rudar, kakor so bili njega oče, ded, — praded.

Ni ugovarjal; le ustnice je stisnil, a drugi dan je bil že ud mnogobrojne družbe, katere znamenje je rovnica in jamšarica.

Prišedši od dela, ni se razveseljeval s svojimi tovariši, ki ga niso razumeli; njega edina zabava so bile knjige, za katere je izdal vsak prihranjen novčič. Saj je izvedel po njih, kako se godi onim, ki so srečni in zadovoljni, ki niso navezani na borni, trdi kruhek kakor on; sanjal je o onih, katerim ni usoda delila kakor njemu tankih koskov kruha, temveč ga še sladila z medom.

Blagroval je te srečne ljudi in jim navadno voščil srečo, le kadar je drdrala mimo njega kočija z veseljaki, tedaj se je grozil nad onimi, ki ne sejejo, pač pa žanjejo — žanjejo njegov trud.

Dan za dnevom, — mesec za mesecem, — leto za letom. Sam ni vedel, kedaj je ta čas

in skrb. Očividno so hoteli vsaj nekaj svojim nestrpnim in nezadovoljnim volilcem za pihu prinesiti. In v največ slučajih nismo mnogo od resnice oddaljeni, ako trdimo, da je bil baš opravičeni strah pred mrmrajočimi volilci glavni povod njihovih interpelacij in predlogov; kajti drugega itak niso storili, ako izvzamemo slepo glasovanje za vladne zahteve.

Predstoječe splošne opazke veljajo skoro do pičice tudi o slovenskih poslancih. Može, ki niso skoro nikdar parlamentarnega miru motili, ki se niso zmenili ne za pušice leteče nanje zdaj iz domovine, zdaj od drugod, o katerih je svet menil, da so popolnoma onemeli, vzdramili so se to pot in se oglasili s ponesrečenimi govorji in zastarelimi interpelacijami.

Kakor nam je mučno zapisati tako trpke besede o našem „cvetu“, vendar moramo to storiti stvari na ljubo, katera pride tukaj edino v poštev.

Ni nam pa niti na kraj pameti zvrčati vso krivdo na rame naših zastopnikov. Nepristranski moramo priznati, da smo poleg neprijaznih nam vlad mnogo, mnogo zakrivilih vsi, ki se smatramo za zavedne Slovence in katerim je sreča in blagor slovenskega naroda izročena.

Slovensko štajarski narodnjaki smo strankarji — toda ne, vsaj očitno še ne, v smislu kranjskega in v najnovejšem času goriškega strankarstva. Štajarsko strankarstvo ima v marsikaterem oziru prav krajeven značaj. Izimši nekatere slučajne pojave (na shodih in veselicah) životari štajarsko slovensko razumništvo, kakor da ne pozna vsega slovenskega ljudstva na Spodnjem Štajaru, kakor da ni nikoli slišalo o vseslovenskem programu. Krajevne koristi so ponajveč povod raznih shodov in sestankov — porajajočih naravno in dosledno proglašanje krajevnih zahtev in prosvedujočih proti krajevnim nedostatom in krivicam.

Četokrat so taki pojavi opravičeni, dasi bi se jim dalo iz principijelnega stališča ugovarjati. Ne, da bi se na tem mestu spuščali v podrobne dokaze, dovolimo si samo pripomniti, da ima slovenska zemlja vključ politični razkosanosti, malone edneake potrebe in edneake smotre, katerih doseženje zahteva logično ednotno postopanje.

In če še omenimo naše neodpustne malomarnosti, obzirnosti in neumestne potrpežljivosti, katere se otesamo le v trenutkih največje nevarnosti in ko je že prepozno, menimo, da smo označili v glavnih potezah po svojem naziranju slovensko-štajarski politični svet.

Vzpričo navedenih „vrlin“ se torej nikakor ne smemo čuditi, ako nosijo naši poslanci nam lastno obiležje. Kakršno je mleko, taka je navadno tudi smetana. Če so naši poslanci na glasu kot skromni, „domoljubni“ možje, če jo v nekaterih točkah slabo pogruntajo, je to večinoma naša krivda, dasi bi bilo pričakovati, da

ne pokvari vsaj tega, kar so drugi s težkim trudom in po dolgem času sezidali.

Bodisi, da se sedanjemu ministerstvu posreči urediti parlamentarnim potem jezikovne in v obče narodnostne razmere in zahteve, bodisi, da pride res do absolutizma in po njem do oktroiranja novih pravno-gospodarskih razmer, vsekakor je bilo minulo zasedanje jako pomembno ter bodo tu izražene želje in zahteve več ali manj služile za navodilo bodočemu vladnemu postopanju.

Zastopniki malone vseh narodov so v priliki razprave o vladnem programu označili svoje politično stališče, ki ni specifično njihovo, ampak v obče narodno.

Omenjalo se je tudi o potrebi jugoslovanskega ministra krajana. Čehom in Poljakom, ki so vsak po svoje poleg Nemcev gospodarji v državi, ne more minister in najsi je še tak vladni mameluk, škodovati, ampak le koristiti. Češki in poljski minister sta lahko posredovala med vlado in Nemci na edni, na drugi strani pa med svojima narodoma. Leta naroda imata v primeri z Jugoslovani že nekaj pozitivnega pred seboj, priborila sta si že marsikaj, kar so pri nas še le pobožne želje. In zato ima pri njih minister deželan gotov pomen. Kaj pa pri Jugoslovanih, zlasti pri Slovencih? Kaj smo mi tekom zadnjih let že dosegli? Katera točka našega vseslovenskega programa — in ta bi moral biti vedno merodajen — se nam je že dovolila, kateri naši zahtevi se je že ugodilo? Odgovor prepuščamo drugim. Kaj naj torej brani, kaj naj zagovarja minister krajan? Mar je pričakovati od jugoslovanskega ministra, da pridobi kot tak neprijazne nam vlade za naše še tako opravičene težnje, ali si je resno misliti, da zatre pogubni vpliv birokratov?

Že njegovo dostojanstvo, njegova omejenost moreta biti porok, da nam ni s takim ministrom nič pomagano. Ako naši poslanci niso mogli ali smeli položaja za nas ugodnejše ustvariti, ako se njih niti resno ne upošteva, kaka ničla bi še le bil jugoslovanski minister! Naši poslanci, ki niso nikdar delali vladam sitnosti, dasi bi bili v to bolj opravičeni nego kdo drugi, obešali bi se s svojim ministrom vred še bolj vladi za suknjo. In plačilo za njihovo zvesto hlapčevanje? V najboljšem slučaju bi nam izposlovali kakega slovenskega notarja, s čimer bi se ponižni Slovenci kot navadno precej zadovoljili.

Dokler ne dobimo Slovenci narodne samouprave, bil bi minister krajan le zavora proti uresničenju našega programa. Uverjeni smo nadalje, da nam morejo naši poslanci desetkrat več pridobiti, ako smejo odločno nastopati, ako izkoristijo čas in splošni položaj. Zakaj računa vlada n. pr. z manjštevili Italijani?

Z začudenjem smo čuli nadalje tarnanje o stanju slovenskega šolstva. Stvar je že tako stara in žalostna resnica, da že vrabci na strehi

o nji čivkajo, ne da bi se poklicani zato zmenili. Zaradi tega se nam tudi ne zdi potrebno spuščati se na tem mestu v podrobnosti. Ne moremo si pa kaj, da ne bi pribili splošno znane dvo- reznosti nekaterih slovenskih politikov. Dočim jadikujejo po Dunaju o nedostatku slovenskih šol, odobravajo ali vsaj mirno poslušajo, ko se na nekaterih shodih sklepajo umetno narejene resolucije, nanašujoče se na videz samo na bajno potrebno skrajšanje šolskega pouka, dejansko pa so naperjene proti že obstoječim šolam.

Kaj čuda, če se nam na takem počenjanju od zgoraj posmehujejo?

Ideja narodne samouprave je postala danes bolj kot kedaj aktualna. Če izvzamemo Poljake, so vse narodnosti tega mnenja, da mora prej do nje priti, ako je misliti na trajen mir. Niti Nemci se ji več ne upirajo.

Ali ni ta trenutek tudi za Slovence važen? Ne bi li bilo umestnejše oživiti stari program — „Zedinjeno Slovenijo“ — nego zagovarjati provincijalne težnje, ki se po vsej verjetnosti nič prej ne izpolnijo, nego bi se dovolila skupna uprava vseh slovenskih dežel, t. j. Slovenija?

Taki separatistični zahtevki, ki mimogrede povedano nimajo in ne morejo imeti niti v celem narodu potrebne zaslombe; takih zahtevkov, v katerih se že naprej privoli v morebitno „ghengho“, pač ne bo nikdo resno jemal.

Slovenski poslanci so zadovoljni, če se ustanovi za slovenski Štajar in Korotan ali posebna oddelka pri deželnih vladah v Gradcu oz. v Celovcu, ali pa se ustanovi za Spodnji Štajar poseben oddelek namestništva v Mariboru (v Mariboru ga zahtevajo samo mariborski Slovenci), za slovenski del Koroške pa v drugem slučaju — v — ne vemo, ker „Mir“ še ni imenoval pravnega kraja.

Kje je tu vodilna misel? Za Spodnji Štajar dva površna in neodločna ali, za slovenski Korotan pa, ki je še v nesrečnejšem položaju, samo eden in še ta plašno izgovorjen. O šušmarstvo, kako bridko se boš maščevalo nad revnim slovenskim narodom, ko izrekó vlada in Nemci neizogibni tretji, pa usodepolni „ali“!!

Kdo naj upošteva take politike, ki nimajo jasnih ciljev! K večjemu izkoristijo naše glasove, kadar se gre za povišanje davkov in pomnožitev vojske. Tu so slovenski poslanci vsikdar in brez pogoja na razpolago. Celo veseli so, da imajo po dolgem času zopet priliko, izročiti vladi nepotrebnih 80.000 vojakov. Brez dvoma so bile te besede govorjene od srca vsega naroda; kajti „v takih rečeh ne razumijo šale“ ne narod, ne slovenski poslanci. Tu morajo utihniti vse pri- tožbe, tu se ne ozira na nobeno prošnjo in na nobeno potrebo. To so v primeru z veliko nevarnostjo pred „notranjim“ sovražnikom same „šale“ in zato treba glasovati tako in za baš toliko, kako in kolikor zahteva vlada. Tej „državni“ potrebi mora se torej podeliti poton zakonitega dovoljenja ljudski blagoslov, da ne bodo morali tudi letošnji rekruti nositi na čelu zloglasnega § 14 pečata, kakor ga nosijo oni, ki so začeli lani in predlanskem z merjenimi koraki mater zemljo teptati.

Tisti rodoljubi, ki so po raznih časopisih neprenehoma silili naše poslance, naj vendar dajo kak glas od sebe, nikakor niso imeli prav. Bolje bi bilo dati svojim zastopnikom že preje nekako „March Route“ in jim že doma to in ono naročiti. Tako bi bili marsikaj odvrnili, kar nam more sedaj, ko je storjeno in izgovorjeno, le škoditi.

Toda še ni vse izgubljeno. Še je čas, da se obnovi vseslovenski program in se natanko določijo posamezne točke in zahteve. Postimo nepotrebne udanostne izjave, prenehajmo z nezaljubljenimi zaupnicami in kratkovidnim odobravanjem, otesimo se mlačnosti in držimo vedno in povsod kvišku vseslovensko zastavo tako v dejanju kakor v nehanju. Prav posebno pa se otesimo v korist stvari neumestne in škodljive obzirnosti na posamezne osebe ter bodimo resni, vztrajni in dosledni možje, ne pa brbljave babure, ki govoré danes tako, jutri drugače, ki se kažejo tu sladke, tam pa nas grizejo.

prešel, saj dan je bil prav tak kakor prejšni, novo leto ednako staremu.

In danes na veliko soboto se je oziral Srečko na dolgo dobo skoraj petnajstih let, odkar je zamenil pero z rovnico, knjigo z jamšarico.

Kako živo se spominja prvih velikonočnih dni, katere je preživel pod zemljo. S telesom je bil tu, a njega duh je bil v luči, slišal je žalni „miserere“ v cerkvi, čul veselo „aleluja“, videl v duhu množico, ki se je klanjala Križanemu. Misli je na pomlad, — na solnce, — zlato solnce!

A te misli so ga vznemirjale le par let, potem je skoraj pozabil na to, kaj se godi nad njim. Delal je neumorno kakor stroj, a duša ni bila pri delu, živela je v posebnem svetu. In privadil se je tako temi, da ni pogrešal solnca, — saj ga je imel v fantaziji, — ni pogrešal gorkote, — imel jo je v srcu.

A glej čuda! danes po tolikih letih se mu obnavljajo isti spomini kakor takrat v mladostni dobi, ko je preživel prvi veliki teden pod zemljo. A današnji spomini so živejši, močnejši kakor takrat, oživijo mu tako, da pozabi na svoje bajno solnce, in zaželi si pravega, zaželi zopet videti pomlad, — vstajenje. Le še par ur, in vrže rovnico in potem ven! ven! iz zaduhlega rudnika v krasen svet.

A čuj! Od daleč votlo bobnenje! — zamolkli grom! — zemlja se stresa! So li prišli duhovi, ki varujejo zaklade v zemlji in se hočejo sedaj maščevati nad drznim človekom? — Strop se maje, — podstave se zibljejo, a Srečko obstoji za trenutek od strahu kakor k zemlji pribit.

Je li to konec? Ne, ne! Le enkrat naj še vidi naravo, le enkrat naj živi kakor drugi, naj ne bo v življenju in smrti pokopan! Kakor blisek se mu drvé misli za mislijo, ko hiti proti izhodu. Za njim pa šumi kakor bi padali hrasti in bi pokale skale.

Otet je! — Za njim smrt, — pred njim življenje! — Če bi se bil obotavljal še par trenutkov! — — — Že sama misel ga stresa in navdaja v grozo. Jeli čuda, da sklene po dolgih letih izbrati drug košček kruha, bodisi še tako majhen in trd, — da ga bo le užival v luči! —

Množice se pomikajo k cerkvi. Srečko se molilcem pridruži, da počasti Stvarnika, da ga zahvali za — svoje vstajenje.

Po milem, pomladnem zraku zadoni ubran akord zvonov, oznanjajoč vstajenje, vabeč vsako stvar k veselju.

Le doni, — zvon; le doni! spominjaj nas vesoljne ljubezni, da pride i za nas — veseli dan vstajenja! — — —

Celjske in štajarske novice.

Celjski štajarski deželni zbor V seji dne 9. t. m. je poročal deželni odbor o ločitvi občine Dornova pri Ptaju od sedanje občine, nadalje o zvišanju pristojbin oziroma licencij od javnih veselici v korist ubožnemu zakladu. Uradniška mesta deželnih uslužbencev na Slatini naj bi se sistemizovala stalnim. Prošnje občin Sopot v kozjanskem in Žusem v šmarskem okraju za zvišanje občinskih doklad se prepustita občinskemu odseku. Nato se razpravljajo vse podrobnosti glede novo ustanovljene gozdarske šole v Brucku. — V seji dne 10. t. m. je podpiral poslanec Karlon svoj predlog o premembi dež. volilnega reda.

(Odlični gost.) Srbski podpolkovnik Janko Vukasović Stibel iz Pirota, obiskal je Celje, da se malo pouči o tukajšnjih razmerah. Slovenci priredili so mu prijateljski večer v „Narodnem domu“. Vrli vojak, ki je rojen Slovenec, pripovedoval je jako zanimive stvari o bratih Srbih in Srbiji. Iz njegovih besed, ki so jasne in verodostojne, poučili smo se, kako grdo se obrekuje Srbija in kake laži se trosi po časopisju o tej državi, da se jej skrajša ogled ter moč. Dragi nam gost odpotoval je sedaj v Korotan, od koder odide v Italijo.

(Strugo Voglajne) nameravajo pri Celju znižati, da bi ne mogla prestopati in delati s preplavljenjem škodo. Stroški so preračunjeni na 6600 glđ. V ta namen je že obljubilo poljedelsko ministerstvo 20%, dočim bi naj prispevali: cinkarna 20%, južna železnica 20%, kemična tovarna 15%, okraj 5%, občina celjske okolice 5% in mestna občina 5%.

(Za načrt mesta Celja) so dali mestni očetje 6728 glđ. 28 kr. Sedaj pa so konstatovali, da je načrt površno oziroma pomanjkljivo izdelan. Vendar so sklenili še dati napraviti veliko dragoceno blagajnico, v katero ga bodo zaklenili.

(Kdor ima preveč denarja in malo prostega časa) najde najboljšo priliko, ako prevzame nemško gostilno „Waldhaus“, za katero že zopet iščejo najemnika. Mnogo najemnikov zadnjih par let se hvali, da so se znebili denarja, zato pa jim tudi niso motili, gostje prostega časa.

(Volitve v mestno občino v Celju), ki se vršijo koncem t. m. znajo prinesiti veliko presenečenje, ki bo pokazalo nemško „Gemeinbürgschaft“ v tem gnezdecu. Ne le, da hočejo zavreči zastopnika obrtnikov g. Altzieblerja, tudi Stepišnekovemu Janezu se tresejo hlače. Na krmilu je tvrda Mravlag Jabornegg, katerih baje eden misli in dela, drugi pa — žanje.

(Izrebanje porotnikov.) Za prihodnje porotniško zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču so izrebrani glavnim porotnikom naslednji gg.: Alojzij Nendl, krčmar v Št. Jurju na juž. žel., Avgust Faleschini, opekar v Brežicah, Ivan Malus, posestnik na Bizeljškem, Rajmund Jaklin, trgovec v Stražah, Fran Kolenc, posestnik v Ljubnem, Jos. Debelak, posestnik v Ostroviški vasi, Simom Gajšek, posestnik pri Sv. Lovrencu na Prožinu, Anton Klaužer, mesar v Brežicah, Franc Lassmann, krčmar v Celju, Anton Brezovnik, posestnik v Vojniku, Anton Rožaj, posestnik v Doljevasi, dr. Gregor Jesenko, zdravnik v Celju, Jakob Ludwig, hišni posestnik v Celju, Avgust baron Wittenbach, graščak na Vranskem, Anton Počivavšek, gostilničar v Loki, dr. Avgust Mravlak, notar na Laškem, Fran Podvinski, posestnik v Blatnem, Ivan Apat, posestnik na Vranskem, Ivan Löschmig, trgovec v Šmarju, dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, Fran Pirch, mesar v Vitanju, Anton Kosi, gimnazijski profesor v Celju, Fran Fuhrmann, mizar v Konjicah, Fran E. Vošnjak, pek v Celju, knez Salm-Reiferscheid Jurij, graščak v Novem Celju, Ferdo Mächtig, posestnik v Gornjemgradu, Jakob Zdolšek, posestnik v Seršovici, Mijo Starkl, posestnik v Sevnici, Ivan Zupano, posestnik v Gaberju, Martin Male, posestnik v Gornji Hudiinji, Ivan Friedl, krčmar v Slov. Gradcu, Karol Kopp, penz. major v Celju, Fr. Findenigg, posestnik v Vitanju, Miha Horvat, krčmar v Kozjem, Ljudevik Smole, trgovec v Sevnici. Namestnim porotnikom so izrebrani gg.: Herman Halm, posestnik v Golčah, Ignacij Samec, posestnik v Vojniku, Karol Teržan, krčmar v Petrovčah, Julij Rakusch, železninar

v Celju, Martin Binol, posestnik v Trnovem, Ivan Sveteo, krčmar v Ljubnem, Martin Vrečko, posestnik v Vojniku, Josip Jezernik, posestnik v Polulah in Oto Kuster, vinski tržec v Celju.

(Duhovniške premembe.) Provizor na Polenškaku je postal č. g. Fran Valenko, kaplan pri Sv. Tomažu nad Vel. nedeljo, kamor pride za kaplana č. g. Karol Malajnar od Marije na Snežni. Pomožnim duhovnikom v Ormožu je imenovan č. o. Stanislav Dostal iz reda nemških vitezev v Ljubljani.

(Častno občanstvo.) Občina Sv. Peter v Sav. dolini imenovala je g. dr. Ivana Dečka, odvetnika in dež. poslanca ter g. Dragotina Hribarja, lastnika tiskarne v Celju, v priznanje njih zaslužnega delovanja za slovenstvo in občino za častna občana.

(Utonil je) v Št. Pavlu pri Preboldu 68letni Janez Vegl.

(Iz Ponikve) nam prihajajo pritožbe, da dela neko človeče, ki se je šele pred kratkim tja priteplo, splošno zgago med onimi, ki bi bili poklicani delovati za probujo. Zaradi tega pa se tudi vidi nazadovanje povsod. Pevsko društvo je zaspalo, pa tudi bralno društvo dremlje. Za primerno proslavo 100letnice svojega rojaka Slomškega se povsod več pripravlja, kakor pa baš na Ponikvi. To bi ne bilo prav! Ponkvljani imajo pač vse vzroke se ponášati s svojim slavnim rojakom, pokazati pa morajo to s posnemanjem delovanja za narod, kakor je pokazal pokojni Slomšek.

(V pokoj) je šel mariborski gimnazijski profesor J. Majciger ter dobil pri tej priliki naslov šolskega svetnika.

(Posojilnica v Framu) je imela pretečeno leto 250 956 kron 66 vin. prometa ter 2880 kron 30 vin. čistega dobička, od katerega je dala v dobrodelne namene 1857 kron 60 vinarjev.

(Slov. kat. pol. društvo na Slatini) je v svoji seji dne 8. aprila t. l. soglasno odobravalo sklep slov. dež. poslancev štajarskih glede izstopa iz deželnega zbora — nadalje se isti pozivljajo, da ne vstopijo poprej v dež. zbor, dokler se za Spod. Štajar ne izpolnijo stavljeni pogoji. Pozivajo se tudi vsi župani desetih občin križevske nadžupnije, da istotako odobrijo sklep izstopa slov. dež. poslancev iz štaj. dež. zbora. Parola: Proč od Gradca! se je od „Slov. kat. pol. društva na Slatini“ soglasno že pred dvema letoma — kakor je bilo že po časnikih naznájeno — izdalo. Torej proč od Gradca, tako dolgo, da se to vresniči odbor.

(Shod volilcev.) Na Bišu pri Ptaju priredila poslanca dr. Gregorec in dr. Jurtela na velikonočni ponedeljek, ob 3. uri popoldne shod volilcev.

(Ormož.) Moška podružnica sv. Cirila in Metoda imela je zadnjo nedeljo občni zbor. V načelništvo so izvoljeni: predsednikom g. dr. med. Oroslov Kristan; blagajnikom č. g. provizor Fran Gartner in tajnikom g. Vekoslav Mikl. Namestniki teh so gg. Anton Porekar, Anton Haler in Jakob Potočnik. Zastopnika k veliki skupščini družbe prideta č. g. Fran Gartner in g. Fran Gomzi.

(Ormož.) Dne 10. t. m. ponoči ob tričetrt na 10. uro ravno po odhodu večernega poštnege vlaka, padel je tukaj iz Sajkovičevega vrta zemeljski plaz na železniški tir blizu kolodvora vsled velikega deževja. Železniški delavci, orm. ognjegasci in drugi spravili so zemljo in grmovje ponoči iz tira, tako, da so v jutro vlaki že lahko redno vozili. Ko bi to padlo ravno pred ali na vlak, bi bila lahko se zgodila večja nesreča.

(Lonec denarja našel.) Posestnik Lebar v Volčji vasi pri Ljutomeru je izkopal na svojem travniku lonec starega srebrnega denarja iz 13. stoletja. Večino denarja je kupil graški muzej Joanneum.

(Iz Središča.) V nedeljo dne 22. t. m. pride g. Ivan Kač v Središče, kjer bode govoril o zadnji kmetijske in mlekarke zadruge. Prijazno vabimo vse okoličane, da se blagovolijo vdeležiti tega, za kmetijstvo velevažnega predavanja, katero ima edino le ta blag namen, kmetijski stan povzdigniti in ga rešiti pretečega pogina, ter mu pripraviti boljše bodočnost. Shod se vrši v tukajšnji šoli točno ob 3. uri popoldne.

(V konkurz) je prišel trgovec I. Markovič v Zgornji Radgoni. Tudi kleparsko podjetje Mine Verstovšek v Kozjem, je zadela ista usoda.

(Zemlja podsula železnični tir.) Vsled neprestanega deževja se je udrla blizu postaje Fal na koroški železnici zemlja ter podsula tir.

(Hranilnica in posojilnica v Jarenini), ki je začela delovati dne 23. julija 1899, že lepo prospeva v veliko veselje ustanoviteljev. V nedeljo, dne 25. marca t. l. je imela svoj letni občni zbor. Načelnik dekan Čížek, je z veseljem omenil pri otvoritvi občnega zbora, da je mladi denarni zavod srečno prestal začetne težave ter da je že na trdnih nogah. Uživa že tudi splošno zupanje, tako, da mu je nadaljni napredek zagotovljen. Iz poročila tajnika nadučitelja Slekovca posnamemo sledeče: „Hranilnica in posojilnica je imela koncem leta 1899 41 udov, ki so vplačali 532 K deležnine. Vlagatelj je bilo 23; vložili so 8303 K 61 h; izposojevalcev je bilo 24; izposodilo se je 7923 K. Čisti dobiček znaša 11 K 91 h, ki se je pridjal rezervnemu zakladu, ki je z vstopninami narastel na 93 K 91 h. Skupni denarni promet za dobo od 23. julija do 31. decembra 1899 znaša 25.495 K 43 h.“ Hranilnica in posojilnica je član celjske „Zveze slov. posojilnic“. Mesto pokojnega župnika A. Fišerja je bil izvoljen v načelstvo jareninski župan Ign. Zupanič. Ko so bile sprejete nekatere premembe pravil, je načelnik zaključil občni zbor. Hranilnica in posojilnica v Jarenini je bila ustanovljena za župniji Jarenina in Sv. Jakob v Slov. goricah, torej za župniji, kjer sedaj žalibog vladajo brez malih izjem nemškutarji. Zato je ta denarni zavod ob meji še tem večjega pomena. Gotovo bo njegov lepi začetek razveselil vsakega pravega rodoljuba. Kajpada skrbi načelstvo na vseh straneh, da vedno močnejša in zanesljivejša postaja mlada slov. denarna trdnjava ob slovensko-nemški meji. Bratski zavodi so nam poslali že svoje račune, mi jim ne moremo vrniti, ker računa nismo dali tiskati, da se za začetek ognemo vsakim večjim stroškom. Kot vračilo jim naj veljajo poročila po častnikih. Končno še želimo le to, da bi naša „Hranilnica in posojilnica“ ednako lepemu začetku tudi lepo napredovala, se razcvitala in krepila, da osvobodi Jareninčane in Jakobčane tujega denarnega jarma ter jim pomaga do boljšega blagostanja.

(Umrli je) v Mariboru dne 10. t. m. č. g. Fr. Janežič, konzist. svetnik, cesarski svetnik, bivši profesor veronauka na mariborskem učiteljskem itd., v starosti 71 let. Bil je rodom Žalcen, kjer so ga tudi danes slovesno pokopali. R. i. p.!

(Zmaga socialnih demokratov.) V Knittelfeldu so pri občinskih volitvah prodri v 3. razredu socialni demokratje ter vrgli tudi župana. Nacionalno nemštvo se joče.

(Gozdarska šola v Brucku) Poslopje za to šolo se že zida ter je tudi v drugih ozirih vse preskrbljeno, da se otvori že s 1. oktobrom 1900. Dežela je ustanovila 15 štipendij za šolska leta 1900, 1901 in 1902. Šola bo imela iste pravice, kakor srednje šole ter bodo absolutente uživali pravico ednoletnih prostovoljcev pri vojaki. Slovencev se ta šola le v toliko tiče, ker bodo morali zanjo — prispevati.

Šola in dom.

Pri Voglarjevih ni smela mačka nikoli v sobo, če so bili oče doma. Rekli so: „Mačka naj le v podstrešju, v kletih, v hlevih in drugod miši in podgane lovi, v sobo mi ne sme nikoli!“ Mati so bili tudi zoper, da bi mačka smela v sobo, kjer bi v zapečnjaku lenarila, toda podili je niso tako trdosrdno kakor oče, ki so kar zavreli nad njo, če je le glavo pomolela med durmi v sobo. Ko je zaslišala njihov glas ali celo sikajoče svarilo „š!“ dvignila je rep ter jo pobrisala iz veže ven na dvorišče.

Otrokom pa ta očetova strogost ni posebno ngajala. Saj so imeli to muco vendar radi. Radi so ji božali mehko dlako, posebno ko jim je od veselja všečno predla in se jim s kvišku povzdignjenim repom zapletala ob noge, ali pa če si je oblizavala tačke ter se umivala. Največ veselja pa so imeli z njo, ko se je z njimi igrala. Ivanek je vlekel po tleh črni trak in muca je akakala za njim, ga lovila s tačko in ga grizla, vrgla se

je celo z njim na hrbet potem pa odskočila od tal kvišku ter se zopet pripravila na skok, da bi znova vlovila premikajoči se trak na tleh.

Ivanek je hodil že šest let v šolo. Ker je bil v šoli pazljiv, je znal ne samo mačko, temveč tudi mnogo drugih živali popisati. Vedel je, da so netopirji, sove, ptice pevke, žolne ravno tako koristne ptice, kakor so podlasice, vidra, hrček, miši itd. škodljive živali.

Nekega dne so v šoli gospod učitelj razlagali o vrednosti mačke pri hiši. Razložili so nekaj takega, kar je odsle pri Voglarjevih dalo mački več veljave, še celo strogost očetova se je ublažila v vidno naklonjenost, tako, da je odsle muca uživala veliko prostost; kar je bilo otrokom zelo všeč.

No, kaj so vendar v šoli učitelj razlagali? Rekli so učencem višjega razreda, v katerem se je seveda nahajal tudi že Voglarjev Ivanek, takole:

Učenci povejte doma svojim dobrim starišem, naj si skrbé za dobre mačke. Dobra mačka pri hiši dela lepo deteljo na polju! Neverjetno je to, pa vendar je gola resnica! V minolem tednu smo se bili učili kako tvorijo drevesa sad ali plod. Takrat ste slišali, da se mora njihov cvet oploditi, to se pravi prah iz cvetnih prašnikov mora priti na cvetni pestič, če se to zgodi, tedaj cvet obrodi sad. To zaprašbo ali oplodbo pa oskrbujejo navadno žuželke, katere nosijo cvetni prašek iz cveta na cvet, kadar srkajo iz cvetja slačico!

Sedaj vam je, učenci jasno zakaj brenči v spomladi po cvetočem drevju vse polno bučelic in drugih žuželk. Neskončno modri Stvarnik je njihovo življenje tako uredil, da si nabirajo iz cvetja slačico za med, ob ednem pa nosijo letáje od cveta na cvet seboj cvetne praške, se dotikajo z njimi cvetovega pestiča in glejte, tako se cvet oplodi, da vzraste iz njega sladek sad za katerim stegamo hrepenéč roke. Tudi rudeča detelja se oplodi na ta način kakor drevesni cvet. Deteljni cvet je cavast in globok. V dnu cavastega deteljnega cveta se nahajajo cvetni praški oziroma pestič, do njih ne more doseči nobena druga žuželka nego samo čmrli s svojim dolгим sesajočim rilcem. Torej more le čmrli posredovati pri oplodbi rudeče travniške detelje in če bi čmrlija ne bilo, morala bi naša detelja izginiti.

Ta čmrli pa ima jako hudo sovražnico, majhno poljsko miš, o kateri smo se tudi že učili. Majhna poljska miš stika neprenehoma za čmrljevo zalego in sotovjem, tako da tamkaj, kjer se je majhna poljska miš preveč razmnožila, ni več najti čmrlejev.

Ker pa dobra mačka ne zatira le domačih, temveč tudi poljske miši, nam pomaga ona po čmrliih pospeševati rast rudeče travniške detelje. Mačka pa že dobro ve, da dobi največ miši ravno ob mejnih grivah in v detelji; zato hodi pogosto tja na svoj plen.

Skrbite torej za dobre mačke, s tem ste poskrbeli za deteljo in po nji za našo živinorejo. Bog obvaruj razdirati čmrljevo zalego!

Tako so poučevali učitelj svoje učence in zadeli so na pravo struno. Učenci so razvneto pripovedovali doma starišem, kako je dobra mačka veliko vredna in ravno to je storilo, da je tudi Voglarjeva muca uživala od zdaj več veljave pri očetu. Toda to svojo veljavo je morala plačati s postom. Oče so namreč zapovedali, da se ji ne sme dajati po trikrat na dan mleka, temveč le po enkrat, drugekrat pa si naj le gre po svežo pečenko — na njivo in v deteljo.

V naših šolah se učé otroci popisati različne domače in tuje živali, rastline in rudnine. Ta uk se imenuje prirodoznanost in je velike važnosti; kajti iz njega posnemamo, da je po božji neskončni modrosti v prirodi vse tako ustvarjeno, da je stvar zavisna druga od druge. Kako zelo se torej motijo v svoji nevednosti ljudje, ki trdijo, da se po šolah učí po nepotrebnem prirodoznanost! Kako neumno se jim zdi popisati mačko, katero vidijo vsak dan doma. Dà, vidite jo, a vendar ne veste, da vam ona skrbi za deteljo kot za tečno klajo vaše živine.

Iz prirodoznanosti spoznava mladina neskončno dobroto in modrost božjo, z njim se ji vzbuja

usmiljenost do živali in se ustvarja spoznavanje kako si zamore z njimi izboljšati svoje gospodarstvo.

Naj torej smatra naš slovenski dom tudi iz tega stališča dobro šolo za svojo veliko dobrotnico, a le tedaj, če se poučuje prirodoznanost v slovenščini. Pouk v tujem jeziku ne gre nikdar tako k srcu kakor edino le v ljubi materinščini, saj vemo iz izkušnje koliko slovenskih otrok hodi v nemške šole v Laškem trgu, Vojniku, Konjicah, Brežicah itd. prazno slamo mlatit, ker jim pouk v tujem jeziku ne more iti niti v glavo niti k srcu, in če jim vendar gre, ker so nekateri zelo nadarjeni, se navzamejo nemškega duha, se potujčijo.

Prirodoznanost pa vzbuja tudi v otrocih ljubezen do svojega doma. Spominjam se živo na zlata otroška leta v šoli, kjer so nas izvrsten učitelj učili ne samo popisati živali, temveč so nam o vsaki podali tudi sliko njene važnosti za človeško življenje. Dobro še vem, kako sem komaj čakal priti iz šole domov, kjer sem vlovil mačko, da bi se prepričal, če ima res na prednji nogi pet, a na zadnjih le štiri prste s kremplji, gledal sem njeno ozko zenico, ki se v temi razširi, potipal njen raskav jezik, mislil sem na njeno korist pri hiši. Po stokrat sem se bil prej z njo igral, a niti na misel mi niso prišli njeni kremplji, jezik, zenica itd. Le pouk v šoli mi je vzbudil zanimanje za njo. Ravno takšno zanimanje mi je pouk v šoli zbudil do psa, kokoši, krave, teleta, svinj, konja, vola itd. Vse sem rajše imel, skratka, čutil sem, da ne ljubim svojega doma samo zaradi staršev, brata in sestre temveč tudi zaradi živali. Ko so me starši dali v ponemčevalnico, v nemško ljudsko šolo pri Mariji Magdaleni v Mariboru, mi pouk v tujem jeziku ni šel k srcu, saj ga nisem dobro umel. Tu sem se zmisli na svoj mili dom, srce se mi je krčilo in solze so mi zalivale oči. S kakim hrepenenjem sem hitel v prvih počitnicah o Božiču domov! Utripajoče veselje je navdajalo moje prsi, zagledavši od daleč svojo rojstno hišo. Njena okna so me prijazno gledala, pes mi je od veselja cvileč priletel nasproti, mačka se je pribožala k meni. Poljubil sem očeta, mater, brata sestro, oko mi je žarelo samega veselja, saj sem bil zopet pri svojih doma! Seveda sem kmalu pogledal v hleve, če me še sivka pozna, kaj dela konj, voli in kako še kaj krulijo svinje.

Prirodoznanostni pouk v domači šoli mi je bil šel v glavo in v srce, zato sem ljubil svoj dom in imel rad domače živali, a ko sem postal večji in razumejši, sem to svojo ljubezen raztegnil na ves slovenski dom, od Spielfelda do Trsta, od Beljaka do Središča in to je bila za sluga mojega vnetega gospoda učitelja, ki zdaj že počiva v hladnem grobu. Njihovi učenci ljubimo vsi svoj slovenski dom, doždeva se mi, da smo zeleno drevo, ki je poglano iz njegovega groba, da bi v njihovem imenu pomnožili med Slovenci večjo ljubezen do svojega millega doma.

Ti moj preljubi dragi dom,
Za Te srce gori
Jaz Tebe vedno ljubim bom
Vse svoje žive dni!

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor) V seji dne 11. t. m. se je razpravljalo o javnih cestah in o mlinski industriji, katera vidno peša vsled ogrske konkurence, kajti mažarski izvoz olajšujejo zelo znižani tarifi državne železnice. Pri razgovoru o kmetijski šoli na Grmu se je pokazalo, da je imel ta zavod o pretečenem letu 17.527 gld. 25 kr. stroškov, napram temu pa čiste imovine 20.976 gld. 59 kr. Za nameravani vodovod v Postojni dovoli dežela 20%, ako prevzamejo tržani 30%, država pa 50%. Slovenskemu dramatičnemu in nemškemu gledališčnemu društvu se dovoli po 6000 gld. Gledališki zaklad izkazuje s koncem leta 1898 čiste imovine 161.162 gld. 71 kr. Pri tej točki je interpeliral poslanec dr. I. Tavčar vlado zaradi nagajanja slovenskemu gledališču. Končno se je podal samostalni predlog o varstvu vinogradov pred divjačino.

(Častnim občanom) je imenovala občina Col pri Vipavi dež. poslanca Ivana Božiča in dr.

Iv. Tavčarja ter državnega poslanca dr. Andreja Ferjančiča.

(Osebná vest.) Magistratni tajnik v Ljubljani g. dr. Ivan Jan, je stopil zaradi bolezni v pokoj.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela o prvem letošnjem četrtletju 9299 kron 37 vin. dohodkov in 8390 kron 77 vin. stroškov. Zaradi potrebnega razširjenja svojih zavodov je treba družbi podvojene rodoljubne požrtvovalnosti.

(Družba sv. Cirila in Metoda) zopet trka Slovenci, na vaša vrata. Zmiraj nove šole, zmiraj več učnih močij — to stane! V Trzinu smo odprli ravnokar velevažni vrtec — in kako že lepo prospava! Na Štajarskem, ob najnevarnejši pestojanki za naš narod — na Muti — pa o bližajoči se Velikinoči kanimo otvoriti družbino šolo. — Brezdvombeno prihodnji mesec pridete v posest novih srebrnih peterokron. Prva vsakega premožnega Slovenca bodi naše družbe posest. Pričnite, Slovenci — prosimo vas — agitacijo za nas s parolo: „Prvo peterokrono družbi sv. Cirila in Metoda!“

(Poveljnik 27. pešpolka,) ki je nastanjen v Ljubljani, je postal polkovnik Frid. Zimburg pl. Reinerz, ker je dosedanji poveljnik V. pl. Nitsche dobil 39. inf. brigado.

(V Jesenicah) na Gorenjskem dobijo vodovod.

(Potres) so čutili dne 8. t. m. v Novem mestu ob 9. uri dopoldne.

(Iz zapora so ušli) v noči 8. t. m. v Novem mestu štirje ujetniki, med njimi tudi znani Brancič iz Rateža, ki je bil v preiskavi zaradi umora svoje žene.

(Požar.) V Poljanah pri Toplicah je dne 5. t. m. uničil požar sedmim posestnikom hiše in gospodarska poslopja. — Škode je nad 23.000 kron.

(Umrli je) v Kočevju gimnazijski profesor L. Eder.

(Koroški deželni zbor) je odgodil svoje zasedanje do 18. t. m.

(Slovenske zmage v tržaški okolici.) Slovenci so postavili v 6 okrajih svoje kandidate. Samo v Škedinju niso prodrli, kjer je dobil več glasov Italijan Banelli, dočim so v ostalih petih okrajih ostali zmagovalci. Izvoljeni so: dr. O. Rybač v II. okraju, I. M. Vattovetz v III. okraju, Fran Dollenz v IV. okr., Iv. Goriup v V. okr. in dr. G. Gregorin v VI. okraju. Na volišče je prišlo povprečno po 90% volilcev. Lahki so potrosili zelo veliko denarja, lagali in grozili, vendar zaman. Tržaški okoličan je probujen Slovenec.

(Goriški deželni zbor) je sprejel zakonski načrt o zvišanju plač učiteljem. Goriško učitelstvo se vsled tega razvrsti v tri razrede. Prvi razred s 1400 kron, drugi razred s 1200 kron, tretji razred s 1000 kron letne plače. Stalno nameščeni učitelji in podučitelji, ki so od dne, ko obvelja ta zakon, pet let z dobrim uspehom učiteljevali, dobijo 10% poviška svoje plače od petih do petih let, dokler ne dosežejo šeste petletnice. Predlog so popisali vsi poslanci.

(Istrski deželni zbor.) Prizadevanju deželnega glavarja dr. Campitellija se je vendar posrečilo, da se snide deželni zbor ter pridejo tudi slovanski poslanci. Le-ti pa so si pridržali pravico, da podajo v prvi seji izjavo o svojem nadaljnjem postopanju.

(Dalmatinski deželni zbor.) V seji dne 9. t. m. je podal poslanec Borčić zakonski načrt za regulacijo učiteljskih plač. Poslanec Biankini pa je predlagal, da se avstrijska ustava premeni na federativni podlagi ter se Dalmacija združi s Hrvaško.

Dopisi.

Žalec, 4. aprila 1900. Z ozirom na poročilo iz Žalca v št. 24. „Domovine“ blagovolite v zadevi Kukečeve pivovarne sprejeti še sledeče vrstice v Vaš cenjeni list. Res je, da se je imenovana pivovarna zdatno povečala, res je, da je pivo, posebnost v najnovejšem času, stanovitno dobro, res je slednjič, da je g. Kukec narodnjak — vendar pa imajo njegovi pivopivci in njegovi odjemalci piva nekaj želj, katere naj g. Kukec, ako hoče, da bo njegova pivovarna še bolj uspevala, vzame v poštev. Ker prešteje g. Kukec

odjemalce svojega piva, kateri so nemške narodnosti, lahko na prstih edne roke in ker smo mu le mi Slovenci pripomogli do toliko lepega razvitka njegove pivovarne — kajti, dasi pivo ni bilo vedno izborno, pili smo ga mi Slovenci iz golega domoljubja — zaradi tega želimo, da se g. Kuček postavi bolj na strogo narodno stališče. Mi Slovenci smo itak krotke ovčice in se zadovoljujemo že z dvojezičnimi napisi — namesto da bi zahtevali le slovenske. Iz Kučkove pivovarne pa pridejo pogosto sodčki in zaboji le z nemškimi napisi — steklenice, katere so v uporabi, imajo izključljivo nemške napise.* To je sicer po mnenju marsikaterega mlažneža le malenkost — a pomisliti je treba, kaj bi se zgo dilo, ako bi v kaki celjski gostilni dobil Rakuž, Kovačič, Žurbi, Štepišnik, Javornik ali kdo drugi izmed te družbe steklenico piva na kateri bi bil le sloveski napis? Natakarku jo v glavo zažene in ga ošteje, da bi bilo groza in strah. Kaj pa mi pohlevni Slovenci? Mi pa vse teptanje naših narodnih težnjemolče trpimo! O, tužna mi majka! Naša krotkost meji že na zaspanost — na zani krnost! Obče znano je, kako zagrizeni Nemci in nemškutarji sovražijo dvojezične poštno tiskovine — kar videti jih ne morejo in želodec se jim obrne, ako jih dobe v roke — da bi jih pa celo rabili, to bi si šteli v največji greh. Kaj pa mi Slovenci? Zadovoljni smo, da dobivamo vsaj tiskovine, na katerih je slovenski napis le na drugem mestu.

Druga želja, katero naj uvaža g. Kuček je, da naj opusti naročbo obkurnega nemškega lista, kateri v vsaki številki blati in smeši nas uboge Slovence. Poštena slovenska hiša bi pač ne smela podpirati takšen časopis. Svetovali bi g. Kučeku, da naj bi si razven „Domovine“ naročil tudi druge slovenske liste ter da bi naj izdatneje podpiral slovenska društva. Roka roko umiva!!

Ako bode g. Kuček drage volje izpolnil skromne naše želje, tako se bode število odjemalcev njegovega piva gotovo zdatno povečalo in lahko mu bode prestatil konkurenco tujega piva. Eden v imenu mnogih.

Iz ljutomerskega okraja. V zadnjem zasedanju državnega zbora so zopet hoteli nekatere §§ obrtnega zakona predrugačiti, kar pa se, hvala Bogu ni posrečilo. Moramo reči, hvala Bogu, kajti ko bi se res samo nameravani paragrafi premenili, bi se pa zopet od vseh krajev za daljšo premembo pritiskalo, ker je naš obrtni zakon tako pomanjkljiv, da ga treba temeljito premeniti, da bi ustregel resničnim potrebam obrtnikov in zadrug.

Obrtnikom se ni posrečilo doseči poslanca svojega stanu, akoravno se je tak predlog svoje časno prav živahno z veliko večino odobral. Ne da se torej pričakovati, da bi se ta zakon brez sotruda obrtnikov predrugačil ker pomanjkljaji njegovi in naše potrebe so le nam obrtnikom znane.

Trgovci že dolgo časa dovolj glasno zahtevajo, da se naj za trgovino tudi dokaz zmožnosti upelje. Da je tega res treba, se vsakdo lahko iz tega prepriča, da trgovine celo po vaseh rastejo druga poleg druge kot gobe. To pa mora sčasoma vsako večjim potrebam ustrezajočo trgovino uničiti, ne da bi jo male trgovine kedaj nadomestiti zamogle.

S tem da so v § 14 obrtnega reda rokodelske obrti imenovane, za katere je treba dokaz zmožnosti, se poleg istih širijo le — proste obrti — s katerimi se zlahka namenoma dotični rokodelci ali trgovci oškodujejo ali celo uničijo. Treba je torej § 14 tako predrugačiti, da bodo v njem takozvane — proste obrti imenovane — za vse druge pa je treba dokazati zmožnosti. V preprih pa, ali je edna ali druga obrt prosta — pa naj odločujejo obrtniške zadruge in komore — ne pa obrtna oblastva.

Dozdeva se, da je živa potreba, da tudi slovenski obrtniki priredimo kak obrtniški shod, na katerem bi se dognalo, kako bi se trebalo za prihodnje predrugačenje obrtnega zakona postaviti, ker se bo ta, predraga komedija na Dunaju zopet dalje igrala — skrbimo torej za zdravo anov.

* Tudi pri njegovem zastopniku v Celju je citati edino nemško „Bier-Depot S. Kuket, Kanzlei“ itd.

Slovenski obrtniki naj bi po katerem svojem obrtnem društvu sklicali shod slovenskih obrtnikov.

Od nekod. (Nekoliko črtic o sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru.) Dragi bralci „Domovine“, gotovo vam je že znano, da se je vršil na sadje in vinorejski šoli v Mariboru pomladni tečaj od 5. pa do 17. sušca. V ta tečaj so bili večinoma vsi sprejeti, ki so se le oglašili. Poučevalo se je v tem spomladanskem tečaju v treh strokah in sicer: 1. O vinoreji sploh vse, kar se tiče spomladanskega obdelovanja v vinogradu, trtnici in v kleti, potem o cepljenju itd. 2. O sadjareji, kako se sadno drevje snazi, obrezuje in okolira, in kako se da pomoči do rodovitnosti drevesa. Potem kako se gnoji, kako se vodenike odstranijo in iz česa nastanejo, in kako se drevo zavaruje proti nadležnim mrčesom, kako se požlahtnuje sploh in sicer na 5 načinov, 1. na razklado, 2. v žleb, 3. z dolago, 4. v kopulacijo in 5. za kožo in kako se naj napravi cepilni vosek itd. 3. Kar zadeva cestarje in kako se drevje ob cestah in potih sadi itd. Imenitni in koristni so bili pouki v teh treh strokah. Marsikaj koristnega in poučljivega se je učilo in razlagalo v tem in onem oddelku stroke. Pa tudi udeleženci tega tečaja so se lahko marsikaj priučili in naučili, kar se silno potrebuje in je važno za nas vinorejce in sadjarejce, pa tudi za cestarje. Vsaki udeleženec, kateri je imel le količkan resne volje se kaj naučiti, lahko se je v tem tečaju naučil in praktično izobrazil, kar tudi vsakemu spričuje spričevalo, ki ga je dobil. Vendar moram omeniti, da nekatera dela in pouk o njih so bila pač malo vredna, pa dobro je le, da se človek vsakega dela priuči in ga dela, ker ne ve kaj ga še vse zadene. Poučevalo se je v tem tečaju sicer v dvojnem jeziku, slovenskem in nemškem. Vinorejski pouk je bil skoraj popolnoma v naši dragi slovenščini; pa zakaj bi ne bil, saj v tem tečaju ni bilo več, kakor samo štirje Nemci, ki niso razumeli slovensko, a nad 30 je bilo nas Slovencev. Poučeval nas je o vinoreji gospod Blažovič, kateremu izrekamo na tem mestu pristrčno zahvalo za večinoma slovenski pouk.

A prav velika krivica se nam pa je godila na sadjarski in cestarski stroki. Celi pouk je bil v blaženi nemščini, samo zavoljo štirih Nemcev. To je pa že čudno! Razlagal nam je seveda tudi kateri učenec iz tretjega leta v slovenščini, pa le površno, ker se oni niso mogli popolnoma vsega razumeti pruskega učitelja, ker ni govoril pravilno nemško, ampak le nekako švabsko. Učenci so nam pripovedovali, da tega učitelja še oni težko razumejo, kako bi ga le še mi, ker nismo zmožni nemščine. To je bilo res hudo za nas udeležence v to stroko spadajočem pouku opravil, ker so morale rajzati besede in pouk od Poncija do Pilata predno smo zvedeli, kako in kaj da je. Ali ni to huda krivica za nas Slovence, ko nam vsiljujejo švabske učitelje na tako imenitni in koristni šoli, kakor je sadje in vinorejska v Mariboru. Kdo drugi jih redi in plačuje, kakor naša slovenska domovina in z njo naš ubogi slovenski kmetič, ki potrebuje slovenskih učiteljev, da bi jih razumel, a ne švabskih. Prosimo prav lepo gospode poslance, naj storijo svoj korak, ako je mogoče in naj prosijo za slovenske učitelje za sadje in vinorejsko šolo v Mariboru in drugod. To željo smo izrekli izključno vsi udeleženci tega spomladanskega tečaja razun onih štirih Nemcev. S tem bodete nam Slovincem priborili veliko korist in pomoč, katero silno potrebujemo. Res koristne so take šole, pa le tedaj ako se v maternem jeziku poučuje, a ne v pruskem ali švabskem, ker se vedno vsiljuje in šopiri pri nas. Skoraj nobene zahvale ne moremo izrekat v zadnjih dveh strokah, v katerih nas je poučeval pruski Nemec g. Luks, katerega smo le malo razumeli ali pa skoraj popolnoma nič. A večjo zahvalo so zaslužili sotrudniki ali tolmači tretjega leta, ki so nam slovensko tolmačili, da smo jih še kaj dobro razumeli. Še edenkrat vprašam: ali ni za nas Slovence velika krivica nemški učitelj, kateri potrebuje tolmača predno vemo, kaj nas poučuje na naši slovenski zemlji. Tako nadalje ne sme več biti! Prosimo dajte nam slovenskih učiteljev. Obljubilo se nam je, da bode letos še eden letni tečaj na 6 dni,

v katerem se bo poučevalo, kako se poleti ravna in obdelava vinograd, kar bode silno važno za kmete in viničarje. Želimo, da bi se zanj oglašilo mnogo viničarskih sinov. Ob koncu izrekamo zahvalo g. poslovodju na vinorejski šoli in deželnemu odboru, ki nam je blagovolno podelil deželno podporo. Toliko mislim, da mi je bilo dolžnost spregovoriti tudi častitim bralcem „Domovine“, da bodo vedeli, kako in kaj se vse ugaja na sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru. Eden izmed udeležencev.

Politični pregled.

(Visoka odlikovanja.) Cesar je podelil red zlatega runa, kateri znak nosijo navadno le dvorni principi, naslednjim dostojanstvenikom: Princu Rupertu in Juriju Bavarskemu, knezu Karolu Auerspergu, knezu Osv. Thunu, knezu Fürstenbergu, grofu N. Palfyju, knezu Montenuovu, grofu Szechenyju, prvemu adjutantu grofu Paarju, grofu Czirakyju in Karolu knezu Fuggerju, grofu A. Karolyju ter poslanikoma Szogyenyju in grofu Deymu.

(Državni zbor) se zopet snide 21. ali 24. maja t. l. Do 5. maja bodo zborovali dež. zbori.

(Državni proračun) bo letos za 10 milijonov kron večji nego je bil lani.

(Naš cesar na Nemškem.) Meseca majnika t. l. potuje cesar Franc Jožef v Berlin k slovesnosti, katera se bo vršila povodom proglašenja nemškega prestolonaslednika polnoletnim. Naš cesar mu je krstni boter in boče s svojo navzočnostjo povečati ta praznik. Nemški listi silno kriče radi tega in napeljavajo vodo na nemški mlin.

(Spravna pogajanja.) Češki minister dr. Režek je prišel v Brno, da se dogovori o nadaljevanju spravni konferenc. Ako se ne dožene uspeh, boče baje Körberjevo ministerstvo odstopiti.

(Umrli je) v Inomestu dne 9. t. m. član gosposke zbornice, bivši dunajski vseučiliščni profesor dr. Frid. Maasen. Dasi rodod Prua, zavzemal se je za ravnopravnost ter glasoval za češke ljudske šole na Dunaju. Nemški radikalni dijaki so mu zaradi tega prirejali demonstracije.

(Zbolel je) zagrebški nadškof dr. Posilović. Velikonočne obrede bo opravljal v Zagrebu škof Marijan Marković iz Banjaluke.

(Ogrski ministeraki predsednik) si je pri dobil naklonjenost liberalnih strank, predno je odgodil zasedanje. Odbil je zahtevo ljudske stranke, naj bi se takozvani civilni zakon vzel še enkrat v pretres. Ljudstvo je namreč spoznalo veliko propalost, ki jo je rodil civilni zakon v par letih.

(Ruski car) boče sklicati rusko plemstvo, da mu razloži svojo bodočo politiko. Tako posvetovanje se ni vršilo že 24 let ter mora sedanji car imeti važne vzroke.

(Belgijski kralj Leopold II.) je podaril celo svojo nepremično lastnino držai.

(Vojna med Rusijo in Japonom.) Angleški listi mnogo pišejo o bodoči vojni med Rusijo in Japonom, da se je tudi Kitajska zavezala proti Rusiji kot skupnemu sovražniku. Rusija hiti, da čimprej dogotovi sibirsko železnico.

(Novi poveljnik na Filipinih.) General Otis je prostovoljno odložil vrhovno poveljstvo na Filipinih. Naslednik mu je general Mac Arthur.

(Vojna v Afriki.) Zopet se Burom smeji bojna sreča. Blizu Brandforta so dne 7. t. m. ubili 600 Angležev, ujeli jih pa 900. Bure je vodil general de Wet. Pri Kornspruitu so vzeli Buri Angležem 11 topov. Pri Wepenerju se je bil dne 9. t. m. ljut boj, v katerem sta imeli obe stranki veliko zgub, ne da bi se dala določiti čegava je zmaga. Poroča se tudi, da so Buri zasedli Mafeking. Vedno več prostovoljcev se oglašja Burom.

Narodno-gospodarske novice.

Pokončavanje mladičev.

Nič ni bolj nenaravnega na svetu, nego da stvar svoj zarod — pokončuje. To se zgodi sicer le poredko, ali vsakemu takemu slučaju se čudimo. Vsemogočni Stvarnik je namreč vsem živim stvarjem usodil ljubezen do svojega zaroda in le razni nagibi pretrgavajo to naravno vez.

Da še človeka tu ni izgovarjati, pričajo čez vse žalostni slučaj. Toda pustimo jih v pozabljenost, ker so navadno nasledki strasti in obupa, kar je čez vse obžalovanja vredno. Bog bo sodnik enkrat vsemu.

O tem nam torej ne gre sodba, pač pa želim v teh vrsticah pokazati par slučajev, kako sicer ljubeča, ali vendar brezpametna žival pokonča svoj rod, za kar so tudi važni vzroki.

Začnimo z govejo živino. Dostikrat se zgodi, da je krava — zlasti mlada — čez vse nora, kadar stori tele. Oblizuje ga, muka in trebi okoli njega, da ga naposled še — pohodi. Š takšno divjo živino treba je čez vse pazno in rahlo ravnati, ker se rada straši. Rahlo odpirati vrata, počasi hoditi okoli nje in bolj nežno govoriti z njo, da se ji prva norost poleže. Večkrat ta izvira od bolečin poroda, pogosto od narave — da je žival silno nagla, največkrat pa od tega, da je žival od prejšnjega — dosti krat neumnega — strahovanja vsa splašena. Ako pa ta sredstva le nič ne pomagajo, treba odstraniti tele v poseben prostor, da ne more do njega. Mesto da bi ga žival oblizala, drgnemo ga rajši s slamo. Ko se tele posuši, treba ga prvič podojiti (sescu dati). Tu je zopet križ s takšno živino, ker pogosto skače in brca, da ni moči s teletom blizu. Dostaviti mi je tudi, da je marsikatera mlada junica jako ščegetava, ako ji tele k sescu pripravljamo. Tej napaki je po magati in je prav, ako mlade junice večkrat potipamo za vime in kakor bi poskušali mlesti. S tem se žival navadi, da se ne boji in ji ščeget nič ne stori.

Ako torej krava ne dá teletu blizu, da bi se podojilo, rabijo nekateri sredstvo, da ji edno nogo pritvežejo nekam kviško. Kadar stoji le na treh nogah, ne more brcati, sicer bi telebila na tla. Dostikrat je bilo že to sredstvo potrebno in — ugodno, ker sčasoma se žival vsemu privadi.

Skoraj slabše še je pri svinjah. Mnogokrat se tudi zgodi, da svinja svoje mladiče takoj sproti — požre. Krivda je popolno prejšnjim podobna. Strah, bolečine, morda še kakšen ropot ali krič je vzrok da žival popolno zblazni. To pa ne velja še samo ob storjenju mladih, še več tednov pozneje je vsled tega nevarnost za mladiče. Zlasti je treba se čuvati, da ne koljemo drugih svinj blizu hleva, da se cviljenje ali morda še lajanje psov preveč ne sliši v hlev. Ob taki priliki treba pitalca z lepa odgnati nekam dalje, da se glas ne sliši v hlev. Zgodilo se je namreč že, da je takšna svinja že teden stare mladiče, ko je slišala pri vratih cviljenje, takoj jela žreti.

Čudno je tudi, da svinja, ako začne žreti mladiče, noče nehati prej, da pokonča vse do zadnjega, v tem si lahko mislimo slast, katero ta žival dobi z začetkom, da večkrat že sita od tega še vedno davi in — žre. Vzrok je, poleg omenjenih, velikokrat ta, da se je živali prej dajala morda mastna hrana, mast ali ocvirki. To ni prava hrana, zlasti za breje svinje ne. Sploh pa je ob ednem zdravju, tudi razvedrenju živali koristno, da se večkrat nekoliko giblje na prostem, kjer se navadi narave, ljudij in živalij, da postane bolj krotka. (Konec prih.)

Razne stvari.

(Kako umirajo avstrijski vojaki!) Leta 1898 je umrlo v avstrijski armadi 908 vojakov. Od teh je storilo samomor 344 — tedaj nad eno tretjino si je izbralo prostovoljno smrt. Ta statistika je pač dovolj žalostna!

(Razbojništvo v Siciliji) je popolnoma moderno organizirano. Poveljnik velike razbojniške čete Melhior Candini poroča sam o vsakem razbojniškem činu takoj lastnoročno listu „Giornale di Sicilia“. Niti honorarja ne zahteva, za dovoljen je, da se o njegovih činih „resnično“ poroča.

(Slovenski župnik v Ameriki obogatel.) Angleški listi poročajo, da je župnik v Duluthu, č. g. F. Košmerl postal lastnik John Millerjevega posestva, v katerem je bogata zaloga železne rude. Neka rudniška družba je ponudila za polovico zemljišča 200.000 dolarjev, druga polovica pa je še mnogo več vredna.

(Nov ruski uspeh.) Ruska vlada je dobila od sultana dovoljenje za gradnjo novih železnic v onih krajih Male Azije, ki meje ob Rusijo ali

leže kraj Črnega morja. Turčija se je zavezala, da ne dovoli v bodoče v teh krajih železnice graditi nikomur razven Rusom izmoš slučaj, da jih hoče sama graditi in izkoristiti. Toda tudi v tem slučaju je zakonito zavezana edino na ruski kapital, ako bi ga sama ne imela. Tako je Ruska dosegla zopet nov uspeh v svoji vzhodni politiki, zastavila Nemčiji pot do izključnega go spodstva v Mali Aziji, o katerem gospodstvu so Nemci sanjali, ko jim je dovoli sultan gradnjo malazijske proge spajajoče Carigrad z Rdečim morjem in Indijo.

Slavno bratsko učiteljsko društvo!

Edini moramo biti ne le v svojih principih in programu, marveč tudi v intenzivnosti izvajanja svojih naklepov.

Tesneja organizacija spodnještajarskega slovenskega učiteljstva postaja od dne do dne nujnejša potreba. Prav raznovrstna vprašanja, ki so zgolj za spodnještajarsko učiteljstvo vitalnega pomena, čakajo rešitve.

Tesneja naša organizacija naj bi ob enem bila krepkejša podpora „Zavezi avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev ter štajarskemu „Lehrerbundu“, kakor dosihdob.

Podpisani pripravljali odbor, voljen pri učiteljskem društvu za celjski in laški okraj dne 1. t. m., iz navedenih razlogov najljubše vabi vse p. n. predsednike, oziroma njih namestnike in odbornike spodnještajarskih učiteljskih društev, da se isti blagovole dne 17. aprila v Mariboru zglasijo v „Narodnem domu“ k skupnemu posvetovanju o tem toli važnem vprašanju. Skupno posvetovanje se prične ob polu 2. uri popoldne, to je, po izvršitvi isti dan sklicane „Obmännerkonferenz“ (Glej „Steierm. Schul- und Lehrer Zeitung“ št. 6).

Nadejamo se, da nam Vaše bratsko društvo s svojimi nasveti dobrohotno priskoči na pomoč, zanesljivo tedaj pričakujemo zastopnika Vašega cenjenega društva, ter se udano bilježimo.

Celje, dne 1. aprila 1900.

Priljubljeni odbor:

Čulek m. p., Eksl m. p., Gradišnik m. p.,
Krajnc m. p., Vrečer m. p.

(150) 1

Zahvala.

Ko sem si dne 5. septembra 1899 vsled navidezne neznanega padca levo roko v zaplestju zvinil, izplačala mi je „Nationale Unfallversicherungs-Actien-Gesellschaft“ zastopana po

Glavnem zastopu v Gradcu

pri kateri sem bil zavarovan, takoj in zelo postrežno za čas zdravniškega zdravljenja pripadajoči mi znesek 208 kron.

Čeravno je bil s tem omenjeni zavod oproščen nadaljnega plačila za ta slučaj, mi je vendar, ko se je po daljšem času izkazala delna pohablenost moje leve roke, še izplačala nadaljno odškodnino v znesku 2000 kron.

Čutim se tedaj dolžnega, omenjenemu zavodu za ta izvanredni človekoljubni čin izreči s tem svojo odkritosrčno zahvalo ter ga vsakomur najtopleje priporočati. LJUTOMER, dne 25. sušca 1900.

Martin Vrabec m. p., gostilničar in posest. v Vidanovcih. Julij Thun m. p., c. kr. notar, Jurko Erjavec m. p., priči.

(165) 3—1

Lepo posestvo

z lepo hišo na ugodnem kraju, z dvema dobrima gospodarskima poslopjema, zraven 13 oral nje, travnika, vrta, sadunostnik, gozd; na okrajni cesti drugega razreda, pol ure od žel. postaji pri farni cerkvi v vasi Ponikva ob juž. žel. se takoj proti gotovini proda. Lega in hiša je za vsakršno trgovino primerna in prostorna.

Natančneje pove A. V. R. v Ponikvi ob j. žel.

Mizarski učenec

se sprejme takoj v Celju, Graška ulica (168) 1 številka 28.

Hranilno in posojilno društvo (posojilnica) v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

imela je v I. četrtletju tekočega leta: prometa
hranilnih vlog se je sprejelo K 901.948,93
izplačalo pa „ 223.355,29
Posojil se je vrnilo „ 184.250,45
izplačalo pa „ 140.005,93
„ 130.062,50

Uradije se vsaki dan izvzemši, praznike in nedelje od 8. do 12. ure dopoldne. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ter se obrestujejo po 4½% in se pripri- sejo obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Posojila dajejo se samo zadružnikom. Pri osebnem kreditu se računijo 6%; pri kreditu na hipoteke 5%, če je pupilarna varnost, drugače po 5½% obresti. (300) 1

Deseto praznike in srečno delujo
želi vsem oenjenim naročnikom in
prijateljem
uredništvo in uprav. „Domovine“.

Javna ponudba

glede oddaje nove šolske zgradbe v Trbovljah.

Na podlagi uradno dovoljenega stavbenega načrta z dne 31. decembra 1899 odda se ponudbenim potom zidanje nove šestrazredne ljudske šole v Trbovljah ednemu samemu podjetniku za proračunjeni znesek 46.000 kron pod splošnimi tehničnimi in administrativnimi ter specijelnimi stavbenimi pogoji.

Ponudba je zaznamovati zunaj „Ponudba za šolsko stavbo v Trbovljah“ ter primerno kolekovane poštnine proste poslati krajnemu šolskemu svetu v Trbovljah do 22. aprila 1900, 12. ure opoldne.

Ponudba mora vsebovati:

1. Krstno in rodniško ime, bivališče in značaj ponudbenika.

2. Popust ali doplačilo v procentih veljavno za vsa proračunjena dela, razločno zapisano s številkami in besedami.

3. Predpisani vadij v znesku 4600 kron (štiri tisoč šest sto kron) v gotovini, ali hranilnih knjižicah, ali pa v vrednostnih papirjih, ki imajo kavcijsko vrednost po dnevnem kurzu.

4. Izrecno izjavo, da si je ponudbenik ogle dal stavbene načrte, kakor tudi splošne tehnične in administrativne ter specijelne stavbene pogoje ter da se podvrže istim brez izgovora.

5. Čanik, v katerem so zapisane ednotne cene za plače pri delu in za stavbeni material.

Vadij ponudbe, ki se ne sprejmejo, vrne se takoj, dočim se onega, ki d-elo dobi, obdrži vadij za kavco, dokler ne izpolni pogodbenih pogojev.

Stavbena dela se morajo takoj pričeti, ko se je ponudba sprejela; stavba mora biti naj pozneje do 1. julija 1900 pod streho ter 1. oktobra t. l. v oddajo ozir. v porabo pripravljena.

Stavbne načrte, proračun, stavbene pogoje in druge pripomočke je možno vsaki dan ob navadnih urah pogledati pri načelniku krajnega šol. sveta v Trbovljah.

Krajni šolski svet Trbovlje,

(167) 1 dne 2. malega travna 1900.

Načelnik: Kallan m. p.

Kamnoseška obrt v Celju

I. Weber-jevih naslednikov

priporoča se za vsakršna stavbinska in spominska dela. Strogo natančna postrežba, najnižje cene.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov iz mramorja in granita. — Tvrdba je sprejela namesto dosedanje poslovodje

J. Kulliča gosp. Alojzija Kralja.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikoriij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod.

(140) 8-4 Zaloga pri

IVAN JEBAČINU v Ljubljani.

Išče se mesečna soba

s pohištvo in s hrano za eno osebo. Prednost se daje stanovanju z vrtom bodi-si v okolici ali tudi v mestu Celju.

Ponudbe sprejema upravnistvo „Domovine“ v Celju.

Slovenski kolesarji

pozor!

S 1. vinotokom 1899. l. prevzel sem zastopstvo in prodajo koles (bicyklov) najslavnejših tvrdk, osobito pa raztečavam po jako nizkih cenah kolesa.

„Meteor“ in „Elektra“

katera so z najnovejšimi in do sedaj od drugih tovarn še ne doseženimi iznajdbami dovršena.

Obveščam ob enem, da bodem s pričetkom prihodnje sezone imel v zalogi razven koles tudi vsa dela taistih, nadalje kolesne potrebščine kakor svetilke, zvonice, sesalke, lepilo, snažilno orodje i. t. d., ter da bodem preskrboval tudi popravila koles.

Kulantno postrežbo zagajam in se priporočujem za mnogobrojna naročila.

Josip Širca

v Žalcu, Savinska dolina.

Naznanilo in priporočilo.

Velika zaloga konfekcijskega blaga Josip Hočevnar

v Celju, Kolodvorska ulica št. 5

priporoča za bližajočo se

pomladno in poletno sezono

svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospoda in dečke, kakor tudi vsakovrstne športne suknje najnovejše mode, površnike, haveloke i. t. d. v vsaki velikosti in fazoni

— po čudovito nizkih cenah. —

Sukno najnovejših vrst vedno v zalogi.

Naročila po meri izvršujejo se hitro in natančno po najnovejših žurnalih.



DESKE

smrek in hoj, late in stopnice

želi ponudbe tvrdka

Ferd. Brenner, Pitomača (Hrvaško)

ako mogoče franco do postaje Virovitica (via Barcs) ali pa do dravskega obrežja v Pitomači.

(148) 3-3



Za sv. birmo!

Priporočam svojo velikansko zalogo najnovejšega modnega blaga, batista, piketa, atlasa, berkalina itd.

vse po najnižji ceni od 16 kr. naprej!

Posebno naznanjam, da sem **zopet** dobil

500 kosov planinskega platna, kos po gl. 4-80,
500 kosov češkega platna, kos po gl. 4-80,
500 kosov slovenskega platna, kos po gl. 6—
in veliko vsakovrstnega lanenega (od 8 kr. naprej)
in domačega platna od 20 kr.

krasne solnčnike, dežnike, moderce (od 50 kr. naprej), rokavice, nogavice, čipke, vezila (štikarije), srajce za turiste, kravate itd.
Svila za bluze in olepšanje vsakovrstnih drobnarij.

Svilnati robci na novo!

Narodna trgovina

KAROL VANIČ

«Narodni dom»

CELJE

«pri dobrem pastirju».

Postrežba točna in solidna!

Vzorci zastonj!

Najnovejši! Umetni venci Najnovejši!

Južno-štajerska hranilnica v Celju v „Narodnem domu“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornjigrad, Šoštanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

*Hranilnica posluje s strankami
vsak torek in petek dopoldne.*

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo denarje svojih varovančev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih sodiščih.